

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. XIX. Septima Epistola ad Episcopum Laodiciæ, aduersus Prælatos
tepidos, & illusos in sua gubernatione, & ratio eos corrigendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

CAPVT XIX.

SEPTIMA EPISTOLA AD EPSCOPVM LA-
odicia, aduersus Prælatos tepidos, & illusos in sua guber-
natione; & ratio eos corri-
gendi.

a Apoc. 3. 14

RAELATIS QUORVM IN CAPITE V-
decimo meminimus affines sunt alij aliquanto etiam pe-
iores illis, qualis erat Episcopus Laodiciae: ad quem Chri-
stus D. N. septimam misit Epistolam, cuius exordium
est: a hec dicit: Amen, testis fidelis & verus, qui est principum
creatura Dei. Anima scilicet sanctificata vera ac peccata
& sanctitate pergit: Scio opera tua: quia neque frigidus es,
neque calidus: vtinam frigidus esses, aut calidus: sed quia tepidus es, & neq-
ue frigidus, nec calidus, incipiam te euomere ex ore meo, quia dicit: quod diuus sum &
locupletatus, & nullius egeo: & nescis, quia tu es miser, miserabilis, & pauper,
cæcus, & nudus. Suadeo tibi emere a me aurum ignitum probatum, vt lo-
cuples fias, & vestimentis albis induaris, & non appareat confusio nuditati tue,
& collyrio inunge oculos tuos, vt videas. Hæc Christus Dominus illo E-
piscopo. In quibus distinguit tria hominum genera in Ecclesia, Re-
ligionibus, & in omnibus statibus. Quorum quosdam vocat frigi-
dos, alios calidos, alios tepidos: qui quodammodo peiores genen-
tur frigidis. Vt autem præmittamus, quæ sunt magis clara & expedita:
frigidi appellantur, qui & mali sunt, & tales se esse agnoscunt: non
enim ita sunt cæci, quin oculos habeant, ad peccata sua cognoscenda.
Calidi autem sunt iusti, qui in suis actionibus rectâ intentione tendunt,
vt Deo placeant; & student eum cum vera charitate diligere. Tepidi au-
tem sunt, qui habent aliquid de vtrisque. Nam in rei veritate sunt magis
peccatores, se tamen reputant iustos. Ita enim superbia eos excecavit, vt
non se agnoscant; & per eam Dæmon illos tenet illusos, ac deceptos.
Cumque valde ineptè officio suo fungantur, existimant optime se illud
obire. Ac propterea peiores sunt frigidis: quia in maiori periculo versan-
tur, & magis ad perditionem accedunt. Qui enim se existimat infirmum,
quærit medicum, & applicat medicamenta vt sanitati restituantur.
Qui autem ægrotus est, sed sanum se reputat: non cogitat de reme-
dio adhibendo: ideoque dum non cogitat, incidet in mortem.

Talis

Talis autem erat hic EPISCOPVS (vt ait SANCTVS GREGORIVS & alij Sancti) qui se existimabat diuitem in virtutibus, de quibus se arroganter iactabat: CHRISTVS tamen eum appellat *pauperem*, eò quòd careret diuitijs spiritualibus: *cacum* quòd suam paupertatem non agnosceret: & *nudum*, quòd charitatis vestem amisisset. Et quòd peius erat, nesciebat se illam amisisse. Et quemadmodum tepida aqua stomachum ad vomitum prouocat: ita hic modus tepiditatis prouocat DOMINVM NOSTRVM, vt tales euomat, & reiiciat à se. Quamuis, vt est miserors, id non faciat vno tractu, sed primùm incipit quasi cui conuulsione quadam turbatur stomachus; & anxiatur, illos intus retinendo. Et ita eis aliquas desertiones, & afflictiones immittit, & vt sensim in maiora peccata labantur: vt ex huiusmodi grauioribus malis sese peccatores agnoscant & humiliant. Quòd vbi videt non prodesse: solet eos omnino euomere, & separare à corpore mystico Ecclesiae suae, sicut facit in hora mortis eorum. Qui tepiditatis modus etli omnibus Christianis sit periculosus: multo tamen periculosior est EPISCOPIS, ac Prælati, & habentibus statum aliquem excelsores: si enim semel excæcantur superbia: pauci sunt, qui audeant eos monere, & eorum deceptionem illis detegere: ac proinde, quasi tutiores, in suis vitijs & negligentijs persistant: nisi Deus illustratione sua benignè eos moneat sui periculi, sicut fecit cum hoc Episcopo.

ALIVS est modus tepiditatis ferè similis iam posito: ita vt frigidum appellemus quemcunque existentem in peccato mortali; calidum autem, iustum feruentem in diuino obsequio; tepidum verò, iustum; qui cum sit in statu gratiae, caret tamen feruore charitatis. Sed vt SANCTVS GREGORIVS aduertit: est quidam tepidus, qui ex frigore ascendit sensim ad statum caloris; & qui erat improbus, incipit, & sensim pergit, vt fiat bonus ac feruens: quamuis adhuc non attigerit. Et hic status non est perniciosus: cum spes sit obtinendi quòd querit, & perueniendi quòd tendit. Alius est tepidus, qui ex calore sensim descendit ad frigus: quia cum esset bonus, sensim labitur in aliquos defectus, qui eum disponunt ad amittendam charitatem. Et hic status est valde periculosus. Nam si semel DOMINVS NOSTER eum à se projiciat, permittens eum grauius aliquoties labi, difficilius (ait CASSIANVS) redit ad statum pristinum: sicut homo id, quòd nausea compellente projicit, odibilis detestatur: vt non solum labijs admouere non velit; sed etiam eminus intueri

Lib. 4.
Moral. c. 2.
S. Amb. in
Psal. 118.
Orig. Ho-
mil. in Ps. 28
S. Tho. q. 3.
de malo. a.
1. 3a. q. 4.

3. p. Pastor.
admonit. 35

Collat. 4. c.
19.

sine ingenti horrore non possit. Multò tamen periculosior ille est status cum tepiditas ipsa latet, & tepidus eam non agnoscit, nec talem se esse putat. Is enim non aduertens eo deuenit, vt etiã amissa charitate, adhuc se iustum reputet; nec cogitet de lethali morbo, quo affectus est, & quem non nouit remedio aliquo repellendo. Et de his dixit Ecclesiastes: *b* *aliquos impios, qui ita securi sunt, quasi iustorum facta habeant.* Existimant enim opera sua esse bona: quia eorum cæcitas hanc eis adfert falsam securitatem. Et hæc tepiditas est etiam multò perniciosior in Prælato: qui neque est qui illum moneat, aut stimulet. Quid si excæcatus est à superbia: quomodo poterit esse dux aliorum? Quomodo aliorum defectus agnosceret, aut eos poterit cum fructu reprehendere? Dicit enim ei Saluator: *c* *hypocrita, eijce primùm trabem de oculo tuo: & tunc videbis eijcere festucam de oculo fratris tui.* Trabs in oculo (ait S. Bernardus) est superbia cæca, quæ in Prælato prædominatur. Appellatur autem hypocrita: quia ostendit se habere, quod non habet; & videtur videre, cum sit cæcus. Quare nisi illam amoueat trabem, malè poterit videre; & subditorum peccata corrigere, quæ sunt quasi festucæ, si cum ipsius peccatis conferantur.

§ I.

AD HÆC damna & pericula præuenienda valde aptum est documentum & consilium Christi D. N. huic Episcopo propositum, cum dixit: *a* *suadeo tibi, emere à me aurum ignitum, probatur vt locuples fias.* Vtitur autem verbo, *suadeo*, cum potuerit dicere: *iubeo*, vt superbus Prælatus discat modestiam, qua debeat agere cum suis subditis, præcipiè senioribus: cum videat se ita à Christo ipso tractari. Quemadmodum S. Paulus dixit Philemoni: *b* *quamuis multam fiduciam habeam in Christo Iesu imperandi tibi, quod ad rem pertinet: propter charitatem tamen magis obsecro.* Sic enim plus obligant subditos, vt ipsis se subijciant & obediant. Idem etiam verbum *suadeo* insinuat: quando subditi aliqua deceptione laborant, sicut hic Episcopus: non expedire rem ipsam nudè præcipere: difficile enim iudicium proprium subijciant, & potius resistent præcipienti. Ac proinde expedit bonis rationibus capaces eos reddere, & suadere, quod expediat illis id facere, quod proponitur. Cum enim intellectus sit capax ac deponit suam deceptionem: facilius voluntatè allicit, & impellit ad eequendum quod iubetur. Et hoc facit Dominus noster internis suis illustrationibus & inspirationibus: quæ primùm solent intellectum commouere, vt capiat & approbet bonum, quod ei ostenditur, & tunc voluntatem etiam permouent, ad idem amandum, & efficaciter amplectendum.

QUOD autem tepido huic Episcopo suadet, est: vt ab ipso emat aurum charitatis, quæ illi deerat. Quæuis enim c *gratia* & charitas, gratias & ab illi propriis meritis homini dentur: propterea enim appellatur gratia,

b *Eccles. 8.*
14.

c *Matth.*
7.5.

a *Apoc. 3.18*

b *Ad Philem. 8.*

c *Rom. 11.6.*

vt dixit Apostolus: tepido autem dicitur, vt illam emat, deponendo tepiditatem; & vt intelligat: aliquid ipsi esse faciendum ex parte sua, vt ad gratiam recipiendam disponatur. d. *Quae dispositio coniuncta meritis Christi erit pretium, quo illa comparatur: non ex eo quod habet ex parte nostra; sed ex eo, quod ibi est ex meritis: & e pretio sanguinis Iesu Christi: quod est ingens e pretium quo fuimus redempti, nobisque comparauit gratiam & charitatem quibus iustificamur.* Ad hæc cum tepidi amiserint sitim ac desiderium bonorum spiritualium, & profectus in eis: suadet vt illa comparent precio desiderij ac sitis ea obtinendi. Ad eod. enim Deus noster propendet ad sua dona largienda: vt reputet pretium eorum desiderium & preces & orationes. quas ad ea impetranda multiplicamus. Et hoc modo explicat S. Gregorius Nazianzenus illud Isaie: *f omnes sitientes venite ad aquas: & qui non habetis argentum properate, emite, & comedite: venite, emite absque argento, & absque vlla commutatione vinum & lac.* O diuinæ liberalitatis celsitudinem! Bonum hoc, inquit, etsi ad eod. sit magnum: proponitur tamen tibi quasi venale, vt illud compares precio tantum voluntatis. Appetitionem ipsam Deus argenti precij loco habet: sitit sitiri, bibere cupientibus, potum præbet: cum à Deo beneficium petitur, beneficio ducit; iacundius dat, quam alij accipiunt. Ac propterea desiderium beneficiorum eius pro precio eorum accipit, quo illa quodammodo soluimus.

NON tamen satis sibi esse reputat Deus, quod dixerit huic EPISCOPO: *eme à me aurum, sed addit auri præstantiam, cum dicit: ignitum & probatum.* quo docere eum voluit, charitatem Prælatorum debere esse valde perfectâ; & ad instar ignis duas conditiones habere, vt semper scilicet in sum tendat, & comburat, & in se conuertat quicquid ad ipsum accedit. Semper enim feruere debet desiderio proficiendi, & ascendendi ad contemplationem, & amorem rerum cœlestium; & studendi accedere & inflammare subditos suos hoc igne, vt & illi hoc amore ardeant. Sed quoniam in feruore toler esse deceptio, addit. *probatum*, studendo (vt dixit APOSTOLVS) *exhibere se ipsum in omnibus sicut Dei ministrum in charitate non ficta, sed pura absque finis alicuius terreni admixtione.* Denique idem est dicere, vt emat aurum ignitum & probatum, atque dicere, vt contendat esse quasi vnus ex Seraphinis: quorum qualitates superius retulimus. Hac charitate sibi comparata, Prælati, qui diuitem se existimabant, cum esset verè pauper, euadet verè diues, & obtinebit vestimenta candida & pretiosa reliquarum virtutum ac donorum, charitatem ipsam comitantium: quibus præteritam operiens nuditatem, remanebit pulcher, & splendidus exercitio sanctorum operum. Si enim in Pontifica-

de. 3. 24.

c. 1. Petri.
1. 18.
c. 1. Corin.
6. 20.Orati. in S.
Baptis.
Isai. 55. 1.g 2. Corin.
6. 4.C 6. &
Tract. 3 c. 2.

libus celebraturus diuina mysteria, corpus induit pretiosis ac splendidis vestibus: multò magis erit rationi consentaneum, vt pretiosis hinc virtutum vestimentis exornet animam: vt ita Dei oculis placeat, & hominibus, bona eius opera cernentibus.

4
i. Pars. Pa-
stor. c. 11.

DE NIQVE iubet Christus Episcopum *collyrio inungere oculos, vt videat*, & ita curetur à cæcitate, qua laborat. Collyrium hoc air SANCTVS GREGORIVS esse meditationem verborum Dei, & executione operum, ad que illa instigent, & nominatim ad mortificationem passionum. Attenta enim hæc consideratio, instituta purâ intentione ac desiderio inueniendi veritatem, quæ ad proprium remedium maxime confert: illustrat oculos animæ, vt videat ac penetret, quod antea tanquam cæcus videre non poterat. Primum enim deprehendit suam paupertatem, nuditatem, ac miseriam; & agnoscit cæcitate, qua laborabat; afficitur pudore, atque ideò sese demittit & humiliat. Ac propterea dixit RUPERTVS: humilitatem esse collyrium quod remouet nubeculas ex oculis, sicut h lutum quo Christus Dominus noster visum reddidit cæco nato.

in c. 3 Apoc.

h. Ioan. 9. 6.

i Tobie 11
13.

Additque idem RICHARDVS: collyrium esse amaritudinem & hietum pœnitentiæ, quæ lacrymis purgat humorem peccatorum, ac passionem, reddiditque oculos claros ac perspicuos sicut i fellius piscis, quo Tobias leniuit oculos Patris sui, & eius cæcitas fuit curata. Sed tam humilitas, quàm pœnitentia oriuntur ex meditatione ignem hunc excitante, & nominatim cognitionis sui ipsius, & Christi Redemptoris nostri, & laborum ac cruciatuum, quos in sua passione pro nostris peccatis sustinuit. Cuius fel & acetum, & reliquæ acerbitates si per meditationem applicentur oculis spiritus, illos clarificant, & ab eis remouent trabem superbiæ & vanitatis tumorem: quia adferunt pudorem ob præcedentem tepiditatem; & maiorem addunt animum, adferuenter in posterum agendum. Propterea enim Propheta nomine huius Domini dixit: k recordare paupertatis, & transgressionis meæ, absint hij & fellis, & mox responder: memoria memor ero, & tabesceat in me anima mea, hæc recolens in corde meo. Ideo sperabo, in Deum meum, à quo veniet mihi auxilium.

k Thren. 3.
19.

§ II.

5
S E D ne silentio prætereamus admirandum modum corripitiositatepidos, & alios peccatores, quem CHRISTVS DOMINVS NOSTER hoc loco nos docuit. Primum enim aperuit huic EPISCOPO eius defectus distinctè & ordine suo, dicens ei quàm falsam de se haberet opinionem, cum existimaret

se diuitem esse, cū reuera pauper esset, miser, nudus, ac cæcus. Et mox applicare cepit blandè & suauius remedia, eius infirmitati accommodata. Nam contra paupertatem inuitat eum, vt aurum ab ipso petat; contra tepiditatis miseriam, inuitat illum ardore ignis & feruoris; contra nuditatem, offert illi vestimenta candida; & contra cæcitatem, suadet collyrio optimo uti. Vt ex hoc Prælati discant modum, quo subditorum suorum vitia curent, eosque cortigant. *Primum*, instar peritorum Medicorum curent morbos, eorumque radices benè agnoscere: & mox eas aperiant infirmo, vt in eo excitetur desiderium sanitatis, ad id eum suauius allicendo: morbi enim spiritus, nisi voluntate & consensu peccatoris curari non possunt. Idè enim dixit Sanctus Augustinus: *qui creauit te sine te, non sanctificabit te sine te*. Postea applicanda sunt medicamenta restituendæ sanitati accommodata: alioquin non erunt ad rem: collyrium enim, quod est oculorum medicamentum, non erit vni ad morbum auisum. Ac propterea dicit SANCTVS BASILIYVS: Prælatum & Superiorem debere esse sicut medicum, & infirmarium: qui multis vulneratis medentur, & ipsa vlcera expurgant: & pro natura vniuersusque mali, remedia eis adhibent accommodata. Vt autem infirmus oblatum remedium, etiamsi acerbum, libenter accipiet: oportet ei persuadere: quòd merè applicetur ob ipsius sancti aatem, & vtilitatem; nullo autem modo ex aliquo odio, aut animi auersione.

Et hoc est *Sextum*, quod CHRISTVS DOMINVS NOSTER huic Episcopo dixit illis verbis: a *Ego quos amo, arguo, & castigo*, quasi diceres: quæcunque tibi dico, quod te exhortor, quod minor, & penæ ac molestiæ, quas in tuis socijs animaduertis, credas omnia oriri ex amore, quo te & illos prosequor. Desidero enim vestrum bonum, & vt tandem finem consequamini ad quem vos creauit, & redemi. Quos verò odi; ac propter eorum peccata deserere volo, eos tanquam desperatos ægrotos relinquo, & potius illis dico, quod olim dixeram Israeli: b *non irascar amplius contra te, auferetur Zelus meus à te*. c *Populus meus non audiuit vocem meam: & Israël non intendit mihi*. Et ideo dimisi eos: secundum desideria cordis eorum, & ita ibunt in adinventionibus suis, d *quia tradidit illos Deus in reprobum sensum*.

POSTEA tamen omnia simul luent, quæ suis peccatis sunt promeriti. Quos tamen amore paterno diligo, reprehendo eorū vitia, eosque arguo vt erroris eos conuincā; & temporalibus malis afficiā: vt sic disponantur ad

recipi-

Serm. 15. de
verb. Apost.

Regula. 30.

a Apoc. 3. 19

b Ezech.
16. 42.
c Psal. 80. 12
d Rom. 1. 28

recipienda spiritualia, quibus carent. His oculis & hoc spiritu respiciunt sancti reprehensiones & pœnas, quas mittit illis Deus. Et aduentes eas prouenire ab amore ipsius, & in bonum proprium; non solum non indignantur, sed etiam eas desiderant, dicentes cum sancto Iob: *e Quis datur mihi, ut quis capiat, ipse me conterat: soluat manum suam & succidat me?* Nam (ut S. Gregorius explicat) cū Creator noster nō in eo ostendit suum erga nos amorem, quod aduersa nobis mittat: est quasi manum haberet ligatā ad vitia nostra puniēda: tunc autem manum suam soluit, cū facit, quod in nostrum bonum dēsiderat. Ac propterea Sanctus Iob addidit: *haec mihi sit consolatio ut affligens me dolore, non parcat.* Quasi dixerit: quia parcat aliquibus in hac vita, ut eos puniat in futura: opto ego, ut me hic puniat ac premat, ut in æternū parcat. Ex quo etiā discere possunt Prælati: quantā curā adhibere debeant & cautelā, ut subditi intelligant: ipsorum reprehensiones, & castigationes non otiri ex vindicta: sed ex charitate & amore quo illos prosequuntur: quasi parentes qui filios castigant, sicut Apostolus ait Deū facere: *f quem enim diligit Dominus castigat: flagellat autem omnem filium quem recipit.*

e Iob. 6. 9
Lib. 7. Moral. c. 7.

f Heb. 12. 13

7

SE D vltterius progrediuntur monita Saluatoris datū Episcopo huic tepido, cū dicit. *emulare*: quo verbo aliud etiam remedium contra tepiditatem accommodatum applicat. Nec tamen exprimit materiam emulationis: ut sic intelligat eam debere esse generalem, ad ea omnia, quæ sunt perfecta eius materia. Primum igitur emulare debet, magnitūque zelum adhibere, ut ex malo suo statu ac tepiditate recedens, in virtutibus proficiat: cōtendendo semper excellentiores acquirere. Quemadmodum dixit Apostolus: *g emulamini charismata meliora.* Et adhuc excellentiorem viam vobis demonstro, scilicet feruentis charitatis: cuius rei causā Christus D. premiserat, ut Episcopus hic emeret ab ipso aurum optimum signatum & probatum, & indueret vestimenta, non qualiacunque sed valde candida & preciosa. Deinde emulari debet Sanctos feruentes: imitando eos, ut idem Apostolus dixit: *h in bono semper*; feruore, quem illi habent. Ac propterea Christus inter epistolas, quas scripsit ad tepidos, etiam inseruit, quas dedit ad feruentes: ut sanctam concipiant iuuiam virtutum eorum, & gratiarum ac fauorum ipsius Dei, quos propter illas ab eo accipiunt. Tertio habere debet zelum boni, & vtilitatis suorum subditorum, se ipsum excitans, ad eam procurandam omnibus quibus poterit modis. Cum enim incumbat ipsi cura aliorum: nō satis est, quod proprium tantum bonum zelet, nisi etiam attendat ac zelet aliorum bonū. Qui igitur in vtroque fuit tepidus, debet in vtroque esse feruens. Ac denique exhortatur ad zelū & emulationē in applicandis remediis, & cōsiliis amplectendis, quæ illi tradidit. Quasi dixerit: ne in tua tepiditate persistas, expectas

g 1. Cor. 12. 31

h Gr. 4. 18.

vt te omnino euomam ex ore meo; sed concipe sanctum quoddam odium contra te ipsum, & vitia tua; & manum statim ad moue ad ea abijcienda.

SED quoniam malorum nostrorum remedium incipit à pœnitentia: addit octauum documentum: *age pœnitentiam*, & non qualemcunque, sed perfectam magno zelo contra peccata tua: procurando, vt Contritio, Confessio, & Satisfactio sit ex omni parte plena. Ne autem spem amitteret veniam obtinendi ob multitudinem suorum peccatorum; aut præterderet excusationem, quasi non sufficerent ipsi vires ad pœnitentiam agendam, simul addit: *Ecce sto ad ostium & pulso, si quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi ianuam, intrabo ad illum, & cœnabo cum illo, & ipse mecum.* quasi illi dixerit: etsi tu me ex corde & anima tua expuleris: sum tamen ego ad eò bonus, vt optem ad eam redire. quare scito, me ad ostium esse, meisque inspirationibus pulsare, monendo, & prouocando te, vt de improba tua vita doleas, ac de emendanda, & perficienda cogites. Itaque non ego ex parte mea deero, quin per gratiam & charitatem meam ingrediatur animam tuam: siquidem præuenio te, & moneo, ac peto, vt mihi aperias, & assensaris ei, quod meæ inspirationis vox tibi insinuat. Quod si mihi aperueris, non solum te non euomam aut reijciam à me: sed potius assidebo tecum ad cœnam, sicut solet aliquis amicus cum adtero assidere. Ego cœnabo tecum, & tu mecum: ego affectus tuos contritionis, & bona proposita, actusque amoris tui comedam: quos mihi offeres, teque immittam in viscera mea, vt mecum sis per gratiam, & charitatem vnitus intima amoris vnitione: tu autem comedes dulcedines & fauores quos tibi proponam & exhibebo cum magna tranquillitate & securitate tuæ conscientia, quam post feruentem pœnitentiam senties. Hoc autem conuiuium non prandium appellauit, sed *cœnam*: quæ fit nocte: cum solet hospes in hospitio pernoctare. Vt intelligat, quòd, quantum in se est ita animam ingrediatur, vt desideret in ea permanere toto tempore huius vitæ; & postea eandem admittere ad cœnam æternæ gloriæ. Iuxta illud quod ipse dixit suis Discipulis: quod *in æternum, Pater alium Paracletum daturus esset eis, vt maneret cum eis in æternum.* In quo ostendit infinitam suam charitatem erga peccatores; quibus (vt primo Tomo est dictum) spem facit, quòd eorum peccata non poterunt impedire, quò minus ipse arctam cum eis familiaritatem ineat.

Ex his discere etiam debent Prælati modum corrigendi, & puniendi reos: concludentes scilicet reprehensionem cum spe veniæ, ac significantes: quod si se emendauerint, licebit eis ad antiquum locum & honorem redire. Sunt enim aliqui ad eò pusillanimes; vt existiment: si semel in grauem aliquam culpam lapsi fuerint; ac propterea opinionem apud supe-

1 Ioan. 4.
16.
Tract. 1. c.
18. §. 36

riores amiserint: se nunquam amplius eandem recuperaturos, quæ occasio esse potest vt in extremam deueniant desperationem, & sic omnino pereant. Quare si Prælati verbis suis, & modo agendi huius cogitationis & persuasionis occasionem præberent, essent verè rei coram Deo, & crudeles in suos subditos: quorum peccata facerent apud se quasi irremissibilia, & lapsus ipsos irreparabiles. Cum autem in oculis Dei non sint peccata talia: æquum est, vt nec Prælati ostendant in suis esse talia. Et tali modo reprehendant, puniantque reos, etiam dignos, qui omnino euomantur, & ex tali communitate pellantur: vt non eos in desperationem adducant, & ipsimet nouam præbeant occasionem, vt citius euomantur: sed potius cū reprehensione spem coniungant veniæ: certos illos reddendo, quòd si veram egerint pœnitentiam, & vitam emendauerint, admittendi sint ad pristinam suam dignitatem: sicut filius prodigus fuit à suo parente exceptus, & in locum suum restitutus. Et sicut hic Episcopus ad eò blandè & suauiter inuitatus est, & rogatus, vt ad mentem rediens pœnitentiam ageret: nam Christus ostendebat se paratum ad illum intrare, & cum illo cœnare.

IO

DE NI QVE Epistolam suam Christus concludit, dicens: qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo, sicut & ego vici, & sedi cum Patre meo in throno eius. Quibus verbis omnibus loquitur, & animum addit peccatoribus: nullus, inquit, propterea animum abijciat, quod fuerit victus à Demone, & carne sua: sed redeat iterum ad pugnam contra hostes suos: si enim eos vicerit, & constans in victoria fuerit: sedem ego illi in regno meo dabo, vt mecum regnet, sicut ego regno cum Patre meo: eò quòd in hac vita pugnans hostes vicerim. Et quemadmodum dixi, quod qui vicerit, k edet ac bibet super mensam meam in regno meo, & vescetur eiusdem cibus quibus ego, clara scilicet & aperta visione Diuinitatis meæ: ita etiam promittit, quod ponam illum in eodem throno, daboque illi, vt fruatur diuitijs ac thesauris regni, quod ego possideo: vt qui imitatus est me in pugna & victoria: particeps quoque sit gloriæ meæ in æternum, Amen.

k Luc. 22.
29.

(..)

